

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

De prediking van Johannes de Doper

'En hij predikte, zeggende: Na mij komt, Die sterker is dan ik, Wien ik niet waardig ben, nederbukkende, de riem Zijner schoenen te ontbinden'.

Markus 1:7

Johannes, de wegbereider van Christus, predikte en doopte aan de Jordaan. Hij predikte de doop der bekering tot vergeving der zonden. De heraut van Christus riep: 'Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen'. Wat een wonderlijke prediker, met zijn kemelsharen mantel, in de geest en de kracht van Elia. Waartoe kwam hij? Om de koning te bereiden een toegerust volk. Neen, Johannes nam geen blad voor de mond, maar onomwonden zei hij het: 'De bijl ligt alrede aan de wortel der bomen'. De onvruchtbare bomen worden uitgehouwen en in het vuur geworpen. Velen gingen tot hem uit en allen werden van hem gedoopt, belijdende hunne zonden. Er kwam een geestelijke opleving, die echter bij velen ook weer is uitgedoofd. Het gaat over de ware belijdenis des harten. De droefheid naar God en de zaligmakende overtuiging des Geestes, van zonde, gerechtigheid en van oordeel.

De leefwijze van Johannes was streng. Hij at sprinkhanen en wilde honing. Zijn prediking was ook streng. Niemand ontzag hij, want hij wees de zonde aan en durfde de naam adderengebodsels wel te gebruiken. Zeer duidelijk kwam openbaar in zijn prediking de toorn des Heeren tegen de zonde. Niemand zou die kunnen ontvlieden zonder wederbarende genade. Hij was dus niet de man die de breuk op het lichtst wilde genezen. Hij wees duidelijk op de strenge eis van Gods

rechtvaardigheid. God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede. Tevens wees hij ook op het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Neen, Johannes wees niet op zichzelf, maar van zichzelf af. Dat staat ook duidelijk in onze tekst. Na mij komt, die sterker is dan ik. Let op het woord 'na mij'. Wonderlijk, Hij die voor Johannes is, komt na hem. Vóór hem is Hij als Zone Gods, van eeuwigheid tot eeuwigheid, God. Voor hem is Hij als Borg bij de Vader in de Raad des vredes. De kerk is uitverkoren in Hem van voor de grondlegging der wereld. Zijn vermaken waren van eeuwigheid met de mensenkinderen en ze zijn tot in eeuwigheid. O, dat Lam, geslacht van voor de grondlegging der wereld, in de opluistering der Goddelijke deugden. In Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk. Hij verlost met een eeuwige verlossing.

Toch zegt Johannes: 'Die na mij komt'. Wat betreft Zijn komst in het vlees, komt Hij na Johannes. Nadat Adam gevallen was in het paradijs, kwam God eerst als Rechter en dagvaardde in Adam het ganse menselijke geslacht voor Zijn rechterstoel. De Heere sprak het vonnis uit, maar openbaarde tevens het verbond der genade. Het recht Gods gaat aan de openbaring van Christus vooraf. Eerst Johannes, de verkondiger van de wet, de handhaver van Gods recht. Waarom? Om plaats te maken voor het evangelie. Zo is het ook in de waar-

achtige bekering. Eerst Johannes de Doper, de wet, het recht Gods. In de spiegel van de wet ziet de zondaar, beide zijn aangeboren en werkelijke zonden. De wet veroordeelt en vloekt de zondaar. Het recht Gods verteert de zondaar, zonder openbaring van het Lam Gods. Een buitenstaand en doodschuldig volk leert door Gods Geest aanvaarden de straffen van de ongerechtigheid. Aanvaarden krachtens de ingestorte liefde tot de deugden Gods. Tevens schreeuwt die zondaar in heilig heimwee der ziel tot God. Zij kunnen aan het recht Gods niet voldoen, onmogelijk. O, wat ligt dan de eis Gods zwaar op hun ziel. Gewis, uit de diepten der ellenden roept de zondaar tot God.

Hoe kan nu zulk een zondaar zalig worden met behoud van Gods deugden? Wel, Johannes zegt: 'Die na mij komt, is sterker dan ik'. Zij die Johannes de Doper in de ogen hebben gekeken, weten dat hij niet vervullen kan. Hij kan wel zijn scherpe prediking laten horen en het is noodzakelijk, maar het leven geven kan hij niet. Daarom gaat het om die sterkere, het Lam Gods. Hij heeft de wet voldaan en van zijn vloek ontwapend, het recht Gods vervuld. Hij betaalde de schuld

Inhoud

Meditatie: De prediking van Johannes de Doper	1
Bijbelstudies: Het woord des Heeren tot Abraham (2) . . .	2
2004-2005 Van Harte...	3
De ambten en de ambtsdragers (1)	4
De Ramp	5
Om het behoud van de kerk (1)	6
Lezers vragen	7
Kerknieuws	8
Berichten	8
Preekbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbagg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@klikSAFE.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:
Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

en moest wedergeven wat Hij niet ge-
roofd had. Johannes wijst op Hem die
zondaren zalig maakt. Hij die het leven
verwerft en ook wedergeeft. Hij is de
deur der hoop in het dal van Achor,
voor ellendigen en nooddruftigen. Hij
is het einde der wet, Die het hart
inwint en overwint en de ogen der ziel
opent voor de Fontein des heils.

Johannes gaat voorop en Christus komt
na hem. O dierbaar Lam, gezegende
hersteller en schulduitdelger. Hij is het
die als de sterkere ingaat in het huis
van de sterkgewapende en hem zijn
vaten ontroofd. In Hem is God tevreden,
de wet voldaan, opdat de liefde
Gods, met voldoening van het recht,
onbelemmerd zou uitstralen in de har-
ten van Zijn volk. Hij doopt niet met
water, maar met de Heilige Geest. Hij
rechtvaardigt en heiligt Zijn kerk en
schenkt de reinigmakende genade.
Welk een heerlijke Verlosser is Hij van
gevangenen en doodschuldigen.

Johannes heeft met verwondering
neergeschreven, bij de ontdekking van
Hem: 'Het was omtrent de tiende ure'.
Welk een gezegende overgang als Hij
ons wordt ontdekt als de parel van het
Evangelie. Al wat aan Hem is, is gans
begeerlijk.

Johannes beleeft zijn onwaardigheid
als hij zegt: 'Wien ik niet waardig ben,
nederbukkende, de riem Zijner schoe-
nen te ontbinden'. De geringste slaaf
stond gereed om bij de thuiskomst van
zijn heer, de riem zijner schoenen te
ontbinden. De bezwete voeten waren

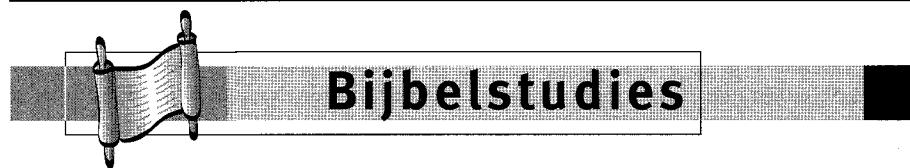
vuil en nat vanwege het zand. Het was
dan ook het minste werk dat gedaan
moest worden. Johannes wil zeggen,
voor dat minste en minderwaardige
werk ben ik onwaardig. Hoe laag bukt
deze man voor Christus in het stof. Hij
ziet het grote onderscheid tussen
scheepsel en Schepper, tussen de Borg
en de schuldige en ellendige zondaar.
Hoe meer genade, hoe dieper zij bui-
gen.

Johannes verdween in het niet bij het
Lam Gods, hij onheilige voor de
Heilige. Genade verliest alle rechten in
zichzelf. Genade bewondert en aanbidt
de onbegrijpelijke diepte van de liefde
Gods in Christus. Genade zinkt steeds
dieper weg bij het zien van de afgrond
van ons diep ellendig bestaan en
Adams doodschuld, tegenover de
afgrond van Gods welbehagen in
Christus. Dat worden geen waardige,
maar onwaardige zondaren, geen
bekeerden, maar onbekeerden in zich-
zelf.

Kennen wij Johannes en Jezus? O, hoe
noodzakelijk is het de Sterkere te leren
kennen. Buiten Hem is geen leven,
maar een eeuwig zielsverderf. Doch
ook is het noodzakelijk Hem te kennen
en vervolgen te kennen. Hij moet was-
sen en ik minder worden.

*Hij is het die Zijn volk vrij stelt,
En maakt dat het blijft ongekwd
Van doodsgeweld zeer krachtig.*

Wijlen ds. A. Hoogerland

Het woord des Heeren tot Abram

Genesis 12:1-3

(2) Met zijn familie

De Heere heeft Abram in Ur al
geroepen. Dat weten we uit Hande-
lingen 7:2, waar Stefanus zegt tot de
Joodse raad: "De God der heerlijk-
heid verscheen onze vader Abraham,
nog zijnde in Mesopotamië, eer hij
woonde in Charran." Uit het 31ste
vers van het vorige hoofdstuk, Ge-
nesis 11, blijkt dat heel Abrams
familie is weggetrokken uit Ur naar
Haran: "En Terah nam Abram, zijn
zoon, en Lot, Harans zoon, zijns

zoons zoon, en Sarai, zijn schoond-
ochter, de huisvrouw van zijn zoon
Abram, en zij togen met hen uit Ur
der Chaldeeën, om te gaan naar het
land Kanaän; en zij kwamen tot
Haran, en woonden aldaar." Daaruit
blijkt dus duidelijk dat niet alleen
Abram, maar heel de familie ver-
trokken is uit Ur en weggetrokken is
naar Haran. Waarom is vader Terah
meegetrokken? Als hoofd van de
familie wordt Terah in Genesis
11:31 het eerst genoemd. Hij moest
de beslissingen nemen. Waarom is

2004-2005 Van harte.....

Alzo zult gij zegenen

In dit eerste nummer van ons kerkelijk weekblad De Saambinder willen we als redactie ter gelegenheid van de jaarwisseling van harte Gods zegen voor 2005 toewensen. Als inhoud van deze zegen bedoelen we dan de verwoording in Num. 6 vers 24-27:

“De HEERE zegene u en behoede u, de HEERE doe’ Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede”.

Waarbij Mozes nadrukkelijk de opdracht krijgt om het zó in Gods huis te laten uitspreken. Zoals dat ook nu nog steeds met deze woorden gebeurt. “Alzo zullen zij Mijn naam op de kinderen Israëls leggen; en Ik zal hen zegenen”. Gods naam wordt erdoor geopenbaard; Gods verbondstrouw wordt erin beloofd; Gods wezen en werk wordt erin ervaren. Hoe de Vader zegent en behoedt; hoe de Zoon genadig verlicht; hoe de Geest de gunst en de vrede doet smaken. De “Ik zal zijn, Die Ik was, de Ik ben Die Ik zal zijn” maakt zich hierin bekend. Altijd Dezelfde in de Zoon van Gods welbehagen, door de werking van Zijn Geest. Hij zal niet feilen in Zijn trouw noch Zijn verbond ooit schenden. Dát mag en moet het woestijnvolk van de oude dag én ook van het nieuwe testament weten. De zegen voor een volk, dat de vloek verdient.

Deze zegenwens

Nu, geliefden, de inhoud, de zaken van deze woorden bidden we u van harte toe!

Dit geldt allereerst onze *lezers* met wie we via ons blad een wekelijkse band mogen hebben. Dit is ook onze bede voor de leden van het *deputaatschap* ter behartiging van de belangen van De Saambinder. We betrekken in onze zegenwens ook graag onze *administrateur*, ouderling J. Honkoop en zijn vrouw, die samen dit werk al zoveel jaren met hart en ziel mogen doen. De medewerkers van ons *kerkelijk bureau* dragen het hunne wekelijks bij aan de verschijning van ons blad. Hierbij vergeten we Geertrui Seldenrijk niet, die helaas door een ernstige ziekte geruime tijd verhinderd is om het werk dat ze met liefde deed, te verrichten. We hopen dat ze verdere herstelling door Gods zorgende hand mag ervaren. We leven met haar vanuit de Saambinderkring mee. (Jacob Catslaan 46, 3705 BS Zeist)

We hopen dat deze zegen ook ervaren mag worden door onze *drukker*, J. A. Verloop uit Alblasterdam met zijn personeel (en zijn gezin!). Onze *medewerkers*, wier bijdragen we wekelijks bijzonder op prijs stellen. Het moge alles medewerken tot het ervaren van déze zegen. Als laatste bedoelen we onze zegenwens voor onze gewaardeerde *redactiesecretaris*, de heer J. J. Verhage, die nu bijna een jaar dit

werk met en voor ons mag doen. We denken in dit verband ook aan onze vorige redactiesecretaris, ouderling C. G. van Es (Ronsseweg 527, 2803 ZJ Gouda), die door een val van zijn fiets een gecompliceerde beenbreuk opliep en al maanden aan zijn woning gebonden is.

De HEERE zegene u en behoede u allen, heel persoonlijk!

En aardbevingen...

We herinneren u aan het begin van het jaar onzes Heeren 2005 aan de woorden van de hoogste Profeet en Leraar: “En gij zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen; ziet toe en wordt niet verschrikt; want al deze dingen moeten geschieden, maar nog is het einde niet. Want het ene volk zal tegen het andere opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen zijn hongersnoden en pestilentiën en aardbevingen in verscheidene plaatsen. Doch al die dingen zijn maar een beginsel der smarten”. Mat. 24 vers 6-8. Temidden van dit alles blijke onder ons en onze kinderen en alom het onveranderlijke Godswerk door het onveranderlijke Godswoord: *En Ik zal hen zegenen!*

U Gode en deze genade in Christus Jezus van harte bevelend voor de toekomst.

Namens de redactie

ds. G. J. van Aalst

Terah weggetrokken uit Ur? Was het de leiding van Gods voorzienigheid? Heeft Abram verteld van de stem die hij had gehoord en heeft dat in de familie zoveel beslag gelegd? De kanttekeningen merken op, dat Terah uit Ur vertrokken is “nadat hij door zijn zoon Abram verstaan had, dat God hem had geroepen om te gaan uit zijn vaderland.” Hoe het ook geweest moge zijn, in ieder geval is de familie halverwege blijven steken. Ze zijn niet verder gekomen dan Haran. Toen Abram, gehoorza-

mend aan de stem des Heeren, verder trok, bleef de familie in Haran achter. Daar ligt toch iets in van een *waarschuwing*. Er zijn immers meelopers met Gods kinderen, die met hen meedoen en met hen meepraten, maar uiteindelijk toch halverwege blijven steken. Denk aan de vrouw van Lot, die wel uit Sodom trok, maar nooit in Zoar kwam. Denk aan Orpa, die bij de grenzen van Moab bleef steken. Denk aan de meelopers uit Bunyans Christenreis. Waarom bleven zij halverwege steken? Het

was omdat hun hart niet meeging, omdat hun hart aan het leven zonder God bleef hangen. Hoe is ons hart? De Heere ziet ons hart aan.

De stem Gods

In ieder geval, Abram heeft de Stem gehoord. We zouden Stem met een hoofdletter kunnen schrijven, omdat het hier gaat over de stem des Heeren. Die Stem, die alles overwint. Hoe heeft Abram die Stem gehoord? De Heere kon op allerlei wijze spreken. Zonder dat er iets te

zien was, alleen door Zijn Stem, door Zijn inspraak in het hart. De Heere sprak ook vaak door een engel of door de Engel des Heeren, een oudtestamentische verschijningsvorm van Christus. De Heere sprak ook wel door persoonlijk te verschijnen, zoals bij de verschijning van die drie mannen, voorafgaand aan de verwoesting van Sodom. Nu spreekt de Heere door Zijn Woord, door dat Woord in te dragen in het hart door Zijn Geest.

Zo zijn ze met elkaar vertrokken uit Ur, totdat ze in Haran bleven steken. Haran ligt in het noorden van het tegenwoordige Syrië. Ze zijn dus heel Irak doorgetrokken, van het zuiden naar het noorden en vandaar het tegenwoordige Syrië binnen. Daar in Haran hebben ze zich blijkbaar metterwoon gevestigd. Dat blijkt uit het vijfde vers, waar gesproken wordt over de have, die Abram en Lot verkregen hadden in Haran. Daar is Terah uiteindelijk gestorven toen Abram 75 jaar was. En daar in Haran heeft het Woord, dat God gesproken had tot Abram in Ur, opnieuw kracht gekregen. Zoveel kracht, dat Abram het in Haran niet meer uithield. Het is mogelijk, dat de Heere in uw leven wel eens gesproken heeft, maar dat het spreken Gods in uw leven meer en meer is weggezakt, zodat u de kracht ervan al minder voelde. Maar als de Heere erop terugkomt, soms jaren later, dan doet het Woord weer kracht. Nee, de Heere heeft Abram niet in Haran laten zitten. De Heere gunt Zijn volk geen rust, dan alleen in Kanaän. Abrams vlees had natuurlijk wel in Haran willen blijven. Daar was het goed. Daar waren zijn bezittingen vermeerderd. Maar daar werd ook de maangod Sin vereerd. En nu heeft de Heere Abram daar niet laten zitten. Het Woord dat Hij gesproken had in Ur, kwam terug. De Stem, die Abram had gehoord, deed opnieuw kracht. De Heere volvoert Zijn Raad. Dat kon Abram niet tegenhouden. Want het ging uiteindelijk om de komende Christus.

De ontmoeting met God

Zo lezen we het dus: "De HEERE nu had tot Abram gezegd: Ga gij uit uw land, en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal." (vers 1). Er wordt hier gesproken over de HEERE, de God

van het genadeverbond. Het was voor Abram een ontmoeting met de *genadige* God. In Handelingen 7 zegt Stefanus dat de God der heerlijkheid aan Abram verschenen is. De ontmoeting met God ging met zoveel heerlijkheid gepaard, dat alle twijfel bij Abram werd weggevaagd. Maar die God der heerlijkheid was tegelijk de God van het genadeverbond. Abram heeft die God ontmoet en Zijn Stem gehoord. Als iemand zo die God ontmoet, dan zal geen leed het ooit uit het geheugen wissen, dan is die ontmoeting bepalend voor heel het verdere leven, ja dan worden we voor eeuwig aan die God verbonden. Hebt u ooit God ontmoet? Werd de Heere ooit voor u levende werkelijkheid? Daar begint de waarachtige bekering.

Alleen genade

Waarom nu juist Abram? Wat Abram de beste? Zeker niet. Het was alleen Gods genade. Het was alleen *verkiezende* genade. In dat verkiezende welbehagen zien we Gods vrijmacht. Genade valt altijd zo vrij. Bij die wonderlijke roeping van Abram ging alles alleen van God uit. De Heere handelde naar het vrije van Zijn welbehagen. En als de Heere zo in uw leven indaalt, dan legt Hij beslag op

uw leven. Dat gaat dwars tegen ons eigen bestaan in. Wij willen zelf de dienst uitmaken. De zonde die we meegenomen hebben uit het verloren paradijs is, dat we eigen baas willen zijn. Hoe wordt dat juist in onze tijd verschrikkelijk uitgeleefd. Ik wil mijn leven inrichten zoals ik het wil, niet gehinderd door wat of wie ook. En weet u waar we dan helemaal geen erg in hebben? Dat wij als het erop aan komt in geen enkel opzicht eigen baas zijn. Want als de Heere geen beslag op ons leven gelegd heeft, dan liggen we in de macht van de duivel. Luther schreef al over de knechtelijke wil. We worden als een blind paard door satan bij de teugel geleid. Christus sprak tot de Farizeeën dat zij uit de vader der leugenen waren. In onze tijd wordt vaak over verslaving gesproken. Maar we zijn allen verslaafd. Verslaafd aan de wil van satan. We moeten uit onze verslaving bevrijd worden. Dat is bekering. Dat is wedergeboorte. Dan legt God beslag op ons leven. Dat is het wat er gebeurde met Abram.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J.van Eckeveld

De ambten en de ambtsdragers

(1)

De leden van het Deputaatschap Kerkrecht hebben in de achterliggende periode tijdens ambtsdragerconferenties in nagenoeg alle classes gesproken over de ambten en de ambtsdragers. Tijdens de conferenties werd de vraag gesteld of het behandelde ook op schrift beschikbaar zou kunnen worden gesteld. Omdat wat tijdens de ambtsdragersconferenties besproken is ook van belang is voor ambtsdragers die niet in de gelegenheid waren die bijeenkomsten te bezoeken en ook anderen er wellicht belangstelling voor hebben, zal het verhandelde in een aantal artikelen in De Saambinder worden weergegeven. Daarbij zal ook waar mogelijk worden ingegaan op tijdens de conferenties gestelde vragen. Uiteraard hebben de onderscheiden deputaten elk hun eigen

verhaal gehouden, maar inhoudelijk zullen die verhalen elkaar niet veel ontlopen hebben. Ik heb geprobeerd om een en ander in onderling verband en orde weer te geven. In zes afleveringen geef ik de inhoud van deze ambtsdragerconferenties weer.

De Generale Synode van onze gemeenten stelde in 1996 een commissie Kerkrecht in, die als taak kreeg het opstellen van regels voor kerkelijke rechtspraak. Dat heeft geresulteerd in de uitgave van het boekje *In Orde*. De Generale Synode van 2001 vormde de commissie om tot een zelfstandig deputaatschap. De leden van het Deputaatschap Kerkrecht bezochten alle classes om *In Orde* te introduceren. Dit bleek in een behoefte te voorzien. Het behoort ook tot het mandaat van het deputaatschap, voorlichting te geven aan

DE RAMP

Sommige dingen zijn zo ontzettend dat ze het menselijk voorstellingsvermogen te boven gaan. Zo was het met de verwoestendeloedgolf die op de ochtend van de Tweede Kerstdag in het Verre Oosten in enkele uren vele tienduizenden mensen wegsleepte. Op het moment dat ik dit schrijf – 30 december 2004 – schommelen de schattingen van het aantal slachtoffers rond de 100.000, maar wanneer u dit leest kunnen het er wellicht al veel meer zijn. Velen van hen zullen nooit meer worden gevonden. Hele gezinnen, families, dorpen zijn van de aardbodem weggevaagd door de zee. Hartverscheurend zijn de beelden die ons bereiken. Niet alleen in Azië zijn talloze slachtoffers gevallen – ook landen in Europa tellen vele honderden doden of vermisten, omdat de getroffen landen behoorden bij de gewilde vakantiebestemmingen.

Een ramp als deze leent zich eigenlijk niet voor enig commentaar. We zouden wel moeten zeggen met David: 'Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan.' Is Gods Hand dan in dit verschrikkelijke gebeuren? Ongetwijfeld. Maar *hoe*? En wat heeft de Heere er ons mee te zeggen? Ik las in een paar ochtendbladen twee reacties. Allebei van mensen die Gods Hand erin meenden te ontdekken. De één schreef dat velen daar in Azië om eigen schuld zijn verdronken: ze hadden op zondagochtend in de kerk moeten zitten en niet op het strand. De andere schrijver vond in de ramp aanleiding, zijn gram te spuien op God, meende Zijn bestaan in twijfel te

moeten trekken en vond dat als God wel bestond, Hij veel had uit te leggen...

We moesten die twee wegen maar niet inslaan. Laat één ding duidelijk zijn: een mens behoort op Gods dag niet op het strand, maar in de kerk. Er hebben ook treffende verhalen in de kranten gestaan van mensen die juist in de kerk gespaard bleven, terwijl anderen, die het gebouw ontvluchtten, omkwamen. Maar of die strandbezoekers nu zijn omgekomen *omdat* zij op het strand lagen? Laten wij eens een andere vraag stellen: is het ons nooit een wonder geworden dat wij, keurig zittend in onze kerkbank, door God niet zijn weggevaagd? Het was voor de farizeeër geen wonder dat de grond van de tempel hem nog droeg – voor de tollenaar wél. Nog iets: denken wij werkelijk dat bijzondere oordelen te verklaren zijn door bijzondere zonden? Leert Gods Woord dát? De discipelen zagen een blind geboren man zitten. Ze waren er van overtuigd dat er een verklaring voor moest zijn: zou deze man dan zélf geen grote zondaar zijn, dan toch wel zijn ouders... Gaf de Heere Jezus hen gelijk? Hadden de vrienden van Job gelijk toen zij meenden dat Jobs bijzondere nood te verklaren moest zijn uit een bijzondere zonde? De vragen stellen is de vragen beantwoorden.

Heeft deze ramp dan niets met de zonde te maken? O ja. Elke verschrikking die hier op aarde gebeurt, is te herleiden naar onze vreselijke val. De rivieren van de hof van Eden hebben nooit een mens verzwolgen. De bergen droe-

gen vrede, de heuvels heilig recht. En wie meent hier de beschuldigende vinger naar God te mogen uitsteken, omdat het kwade altijd weer onschuldige mensen treft, heeft nooit begrepen dat het geen wonder is dat het kwade 'goede' mensen treft, maar wél dat kwade mensen nog zoveel goeds ontvangen.

Er is een schriftwoord dat mij deze dagen steeds maar in gedachten kwam. Er was een verschrikkelijk ongeluk gebeurd in Jeruzalem: een toren was ingestort. Achttien mensen waren dood onder het puin vandaan gehaald. Het was het gesprek van de dag geweest. Velen meenden dat die achttien toch wel iets op hun geweten moesten hebben gehad. Zo zou God Zijn kinderen toch niet straffen? Maar dan klinkt het woord van Christus: 'Of die achttien, op welke de toren in Siloam viel en doodde hen; meent gij, dat dezen schuldenaars zijn geweest boven alle mensen die in Jeruzalem wonen? Ik zeg u: Neen zij; maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen insgelijks vergaan!' (Lukas 13:4,5).

We zullen maar niet proberen Gods regering in dit alles te verklaren. Laten we maar stil zwijgen... en beven. Indien gij u niet bekeert! En: laten wij *geven*. Hartelijk, gul en blijmoedig. In dit nummer van De Saambinder staat een oproep van ons Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden. Laten we die oproep ter harte nemen.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

kerkenraden over de toepassing van het kerkrecht via publicaties en ambtsdragersbijeenkomsten. Het deputaatschap brengt met een zekere regelmaat een bezoek aan de classes om voorlichting te geven over bepaalde aspecten van het kerkrecht. Dit jaar was als thema gekozen: het functioneren van de ambten in de praktijk van het kerkelijke leven. Al naar gelang van de wensen van de

betrokken classis werd soms een wat andere invalshoek gekozen, maar de behandelde materie kwam groten-deels overeen.

De ambten in het algemeen

Door de eeuwen heen leven er vragen in de kerk rondom de ambten. Deze vragen leven ook vandaag. In een samenleving waarin gezag van de één over de ander nauwelijks

wordt erkend, staat ook het ambtelijke gezag onder de spanning van de tijdgeest. Vooral vanuit evangelische kring wordt de plaats en het gezag van de ambtsdragers ondermijnd, met een beroep op de gelijkheid van de gelovigen. Het ambt aller gelovigen staat centraal. De bijzondere ambten in de kerk worden gezien als louter menselijke instellingen. Met artikel 30 van de Nederlandse

Geloofsbelijdenis en artikel 2 van de DKO belijden we op grond van Gods Woord dat er drie ambten zijn in de kerk:

1. het koninklijke ambt of het regeerambt (de ouderlingen)
 2. het profetische ambt of het leerambt (de predikant)
 3. het priesterlijke ambt of de dienst der barmhartigheid (de diakenen)
- (We gaan voorbij aan het in art. 2 DKO genoemde vierde ambt: het doctorenambt; zie daarvoor de toelichting op de DKO van ds. K. de Gier).

Deze drie ambten zijn door Christus ingesteld. Hij is immers de Herder Die de kudde vergadert. Hij is de Koning Die Zijn volk regeert. Door Zijn Geest schenkt Hij allerlei gaven aan de gelovigen tot opbouw van het lichaam van Christus. Daarbij gaat het niet om de organisatie van een aardse heilsstaat, ook niet in de eerste plaats om de organisatie van de kerk, maar om de komst van Gods Koninkrijk in de harten van mensen-

kinderen. Christus heeft Zijn Kerk niet overgeleverd in de handen van mensen. Hij heeft wel de sleutels van het hemelrijk in hun handen gelegd. En die sleutels zijn - niet meer, maar ook niet minder - de prediking van het Evangelie van de gekruiste Middelaar en de kerkelijke tucht. Dat is de spits van het ambtelijke werk.

Tegen de roomse bisschoppelijke hiërarchie hebben onze vaders in de kerkorde bepaald (art. 84 DKO) dat er in de kerk van Christus geen menselijke heerschappij mag zijn, maar alleen een dienen om Christus' wil. De ambten zijn gelijk. Elke groep van ambtsdragers heeft in het kerkelijke leven een eigen toegewezen taak, maar deze moet dienend worden volbracht. Alle ambten bestaan naast elkaar, maar zijn ondergeschikt aan Christus.
(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,
ds. W. Silfhout

getoetst. Overigens moeten we bij mondeling gedane mededelingen altijd verdisconteren het gevaar dat herinneringen in de loop der tijd kunnen verkleuren. Zeker wanneer we over een bepaalde zaak maar één mondelinge bron hebben, wordt het riskant.

Divergentie en integratie

Twee kernbegrippen keren in deze studie steeds terug en wel de termen 'divergentie' en 'integratie'. Met het eerste wordt bedoeld een beginnende of voortgaande verdeeldheid, die het voortbestaan van een kerk kan bedreigen. Het tweede staat voor het overbruggen van tegenstellingen en het streven naar eenheid en samenhang van de kerk. De spanning tussen deze twee zaken leidt tot een geestelijke worsteling 'om het behoud van een kerk'. Vandaar de titel. Een en ander wordt door de schrijver uitgelegd in het *Woord Vooraf*. Daarin staat ook een prachtige omschrijving van de kerkgeschiedenis, die ik u niet wil onthouden: 'Ze heeft als enige norm voor de beoordeling van het verleden het Woord van God. Ze onderwijst ons door allerlei samenhangen met het heden te verhelderen. Ze verootmoedigt als we in aanraking komen met de zonden en gebreken van Gods kinderen en knechten. Ze waarschuwt voor valkuilen die ook vandaag nog op onze weg liggen. Ze bemoedigt door ongedachte uitkomsten in moeilijke situaties. Ze stimuleert om naar oplossingen te zoeken, die dienstbaar kunnen zijn aan de voortgang van Gods Koninkrijk. Ze laat ons de zorg des Heeren voor Zijn kerk zien, dwars door al het menselijke en zondige heen'. Welnu, een en ander geldt zeker ook voor de inhoud van dit kerkhistorische geschrift. Verder blijkt dat je met kerkgeschiedenis nooit klaar bent. De schrijver is ook met dit werk tot het laatste moment bezig geweest. In het uitgebreide notenapparaat kwam ik bijvoorbeeld een mededeling tegen, gedaan door ds. J.H. Velema te Nunspeet op 10 november 2004 (noot 110 op p. 239)!

In de *Inleiding* wordt de probleemstelling beschreven, die neerkomt op de vraag op welke wijze integratie en divergentie in het kerkelijk leven in de Gereformeerde Gemeenten gestalte gekregen hebben in de periode van 1928 tot en met 1948. Ook wordt uitgelegd waarom gekozen is voor de

Om het behoud van een kerk

(1)
Vorige maand werd een voor onze gemeenten belangwekkend boek uitgegeven, geschreven door ds. M. Golverdingen. Het is niet het eerste boek van hem. Al vaker heeft hij publicaties het licht doen zien als vrucht van ijverige studie, o.a. op het terrein van onderwijs en kerkgeschiedenis. Dat onze broeder geïnteresseerd is in het gereformeerd kerkrecht, is eveneens steeds te merken. Zo ook in het boek dat nu is verschenen: *Om het behoud van een kerk*. Het is een werk dat in de eerste plaats gerangschikt moet worden onder de noemer van 'kerkgeschiedenis', maar het staat niet los van kerkrecht en theologie in het algemeen. We wilden er in ons kerkelijk weekblad uiteraard niet aan voorbijgaan en we hopen dan ook in een viertal artikelen iets weer te geven van de inhoud en tevens wat kanttekeningen te plaatsen. We hopen te eindigen met wat evaluerende opmerkingen. Dit boek gaat terug op een doctoraalscriptie van de schrijver. In feite gaat het nog verder terug. Al vele jaren is hij bezig geweest met het verzamelen

van informatie over de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten, met name uit de periode vóór de Tweede Wereldoorlog. Zo heeft ds. Golverdingen al eerder de biografie over ds. G.H. Kersten geschreven, die door hem later ook herzien en sterk uitgebreid werd. In zijn nieuwste boek gaat het niet alleen over ds. Kersten, al speelt deze wel een belangrijke rol. Vele andere predikanten worden eveneens genoemd en beschreven. De ondertitel luidt dan ook: *Licht en schaduw in de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten 1928-1948*. De schrijver heeft dus zijn onderzoeksterrein duidelijk afgebakend. De speurzin van Golverdingen heeft ertoe geleid dat door dit werk enkele leemten in de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten konden worden weggenomen. Overigens heeft de auteur zich niet alleen gebaseerd op schriftelijke bronnen. Ook door hem verkregen mondelinge informatie speelt een belangrijke rol. De schrijver is daarbij niet over één nacht ijs gegaan: steeds heeft hij (voorzover mogelijk) die mondeling gedane mededelingen

jaren 1928 en 1948 als begrenzing. Het jaar 1928 wordt gekenmerkt door enkele geheel nieuwe ontwikkelingen. Ds. D.C. Overduin weigert in februari officieel nog langer kerkelijke vergaderingen bij te wonen. In april opent ds. G.H. Kersten de polemiek over de leer van de twee of de drie verbonden met ds. J. Jongeleen. In juni 1928 worden de gesprekken tussen de Christelijke Gereformeerde Kerk over kerkelijk samenleven met de Gereformeerde Gemeenten beëindigd. Het jaar 1948 staat in het teken van de overbrugging van de geschillen tussen ds. G.H. Kersten en ds. R. Kok en het sterven van eerstgenoemde, die decennia achtereenvolgende een centrale plaats in het kerkverband innam.

Ontstaan en uitbouw

We gaan na deze inleidende opmerkingen (vanzelfsprekend in het kort) wat aspecten van de inhoud naar voren brengen. Het boek telt zeven hoofdstukken. Het laatste hoofdstuk is een *Evaluatie*. De feitelijke inhoud van de geschiedenis van twintig jaar Gereformeerde Gemeenten is derhalve verwerkt in zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk valt strikt genomen buiten de periode van 1928-1948. Het handelt namelijk over het ontstaan en de uitbouw van de Gereformeerde Gemeenten. De geschiedenis begint dus met de Vereniging van 1907: die tussen de Ledeboeriaanse gemeenten en de Gereformeerde Gemeenten onder 't kruis. Het strekt steeds weer tot verwondering te lezen dat we in 1907 een kerkvereniging tot stand hebben zien komen, middellijkerwijs door het werk van ds. G.H. Kersten. Ledeboerianen en Kruisgemeenten ontdekten immers dat ze dezelfde bevindelijke prediking voorstonden. Er was herkenning en die leidde tot vereniging in 1907. Daarbij was ook een schaduwzijde: ds. L. Boone vormde met degenen die hem volgden het kerkverband van de Oud Gereformeerde Gemeenten. Men wenste in alles te blijven bij de Ledeboeriaanse traditie.

De schrijver toont duidelijk aan dat ds. Kersten vrijwel direct na 1907 een centrale, leidinggevende positie ingenomen heeft binnen het nieuwe kerkverband. Hij behoort tot een tijdperk, dat uitgesproken leidersfiguren kent, begeert en aanvaardt. Zijn persoonlijkheid bezit duidelijk charismatische trekken. Daaraan is onmis-

kenbaar verbonden veel tegenwerking, ook vanuit eigen kring. Toch is de diepste intentie van ds. Kersten door genade altijd geweest het wegnemen van tegenstellingen tussen broeders. Het heil van Sion heeft hem op wezenlijke momenten gebracht tot het verloochenen van zichzelf.

Veel heeft Kersten tot stand gebracht. Belangrijk voor een geordend kerkelijk leven was, dat het eerste artikel van de 'Bepalingen' van 1907 erop wees dat men als akkoord van kerkelijke gemeenschap de DKO wenste te aanvaarden en te handhaven. Kersten heeft daar van het begin af veel de nadruk op gelegd. In november 1919 verscheen het eerste nummer van *De Saambinder*, dat door Kersten aanvankelijk vooral gebruikt werd om het stichten van christelijke scholen te bevorderen. In 1921 nam hij het initiatief tot oprichting van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS). Daarin konden kerkenraden en schoolbesturen samenwerken om de stichting van eigen scholen te bevorderen.

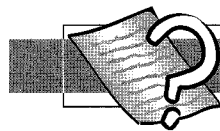
Verder ontwikkelde ds. Kersten plan-

nen om te komen tot het stichten van een Theologische School ten behoeve van de opleiding van predikanten. Niet zonder strijd werd de TS te Rotterdam op 13 april 1927 in gebruik genomen. Al met al laat ds. Golverdingen in dit eerste hoofdstuk zien dat de periode van 1907 tot en met 1927 gekenmerkt wordt door een geleidelijke uitbouw van de Gereformeerde Gemeenten in de richting van een kerkverband in gereformeerde zin. Het independentisme werd in 1909 officieel veroordeeld, maar was daarmee natuurlijk niet direct verdwenen. Toch zien we tot 1927 de persoonlijke factor voor de kerkhistorische ontwikkeling van de GG in betekenis afnemen, terwijl die van kerkelijke instituties in dezelfde mate toeneemt.

(wordt vervolgd)

N.a.v. Golverdingen, M. Om het behoud van een kerk. Uitg. Den Hertog, Houten. Prijs: € 22, 50. 302 pagina's.

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper

Lezers vragen

Een lezer vraagt: Kunt u iets schrijven over de uitdrukkingen 'naar je toe bidden' en 'van je af bidden'?

Iets schrijven over het gebed is een tere zaak. Het is groot als we een gebedsleven mogen kennen. We kunnen zo gemakkelijk zelf alles regelen, zonder dat we de Heere nodig hebben. Dat heeft te maken met de breuk die geslagen is met God in het paradijs. We hebben daarmee te kennen gegeven dat we God niet nodig hadden. Daarom is het genade als er een gebedsleven mag zijn. Als de Heere met Zijn Geest onderwijst, komen er uitgangen van het hart naar de Heere. Het zoeken van de Heere wordt geboren. Zijn die gebeden altijd Gode welbehagelijk? O nee, wat kan er veel van de mens bij zijn. Wat kan er een naar zichzelf toebidden zijn. Het eigen 'ik' staat dan nog zo in het middelpunt. Allerlei wensen worden aan de Heere voorgelegd. Op zichzelf

gezien kunnen dat goede wensen zijn. Zou het niet goed zijn als een ontdekte zondaar om genade bidt? Zou het niet goed zijn als iemand smeekt om nader onderwijs? Het zal toch wel goed zijn als een mens aan de Heere vraagt om oefeningen in het leven der genade? En toch, wat kan het allemaal gericht zijn op het eigen ik. Als ik maar meer kennis en rust heb in het leven. Als ik maar kan zeggen dat Christus in mijn leven is geopenbaard. O, wat is het nodig dat de Heilige Geest ons onderwijst en afbrengt van alle zelf- en bijbedoelingen in het gebed! Er is een volk dat moet gaan sterven in het gebedsleven. De gebeden worden korter. Dan wordt geleerd dat die inwendige zuchtigen van de Heilige Geest zo noodzakelijk zijn. Die Geest onderwijst in onze rechteloosheid en biddeloosheid. Wat is het een ontdekking als we zo aan het eind komen van *ons* bidden. Hoe moet het dan verder? En toch de

Heere niet te kunnen missen. Gelukkig de mens die het mag gaan leren dat het niet in de eerste plaats om ons gaat, maar om de Heere. Gods eer en deugden moeten gaan wegen. De Heere moet ook aan Zijn eer komen in het gebedsleven. Dan gaat het niet om mijn wil, maar om Zijn wil. Dan laat de Geest ook bidden: 'Uw wil geschiede'. Dat is van je af bidden. U zegt misschien: hoe kan dat ooit in mijn leven worden gevonden? Hoe kun je zover komen? Wij hebben een Ander nodig, Die Gods eer en deugden heeft verheerlijkt. De bediening uit Christus is zo nodig in het gebedsleven. Hij heeft in Zijn gebeden altijd de eer van Zijn Vader bedoeld. Alleen door de bediening uit Hem kan een mens van zich afbidden. Daarom worden de gebeden afgesloten in de Naam van

deze volmaakte Bidder. Hebben we zo wel eens in waarheid het 'om Jezus wil' mogen bidden? Nog wil de Heere schuldige, uitgebeden zondaren leiden tot deze Voorbidder. Hij heeft tegen Zijn discipelen gezegd: 'Ik heb voor u gebeden...' (Luk. 22:32). Als je daar iets van beleeft, mag je de nood bij de Heere neerleggen en kwijtraken. De Heere verlosse in beginsel en in de verdere weg maar van onszelf. Christus heeft veel werk aan Zijn volk wat het gebedsleven betreft. Maar Hij is de Voorbidder en zal niet laten varen de werken van Zijn handen. Dan hoort Hij de tollenaarsbede 'O God!, wees mij zondaar genadig'. Hij hoort zelfs de jonge raven als zij roepen (Ps. 147:9).

Lisse,

ds. C. Neele

voor Zwijndrecht:
ds. M. Golverdingen te Boskoop.
voor Rotterdam IJsselmonde:
ds. G. Mouw te Uddel

VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM

De roepende kerk van Rotterdam-Zuidwijk deelt mede dat op D.V. **14 januari a.s.** een vergadering van de classis Rotterdam wordt gehouden te Rotterdam-Centrum. Aanvang: 19.30 uur.

DOVENDIENST TE GOUDA

Ds. A. Bac hoopt op D.V. **15 januari a.s.** voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1. Deze dienst vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

BEVESTIGING EVANGELIST A. VAN SETTEN

D.V. donderdag 20 januari a.s. zal de bevestiging plaatsvinden van dhr. A. van Setten als ouderling van de gemeente Yerseke met bijzondere opdracht, nl. evangelist voor de post Merkssem.

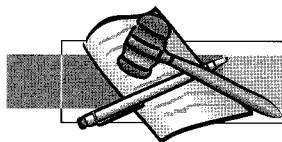
In deze dienst, die gehouden wordt in de kerk van de Geref. Gemeente van Yerseke en om 19.30 uur begint, hoopt ds. J.W. Verweij voor te gaan. Een ieder wordt hierbij van harte uitgenodigd deze dienst bij te wonen.

Dep. voor Evangelisatie Geref. Gemeenten/ Kerkenraad Geref. Gem. Yerseke

velen wanhopig op zoek naar vermiste familie- en gezinsleden. Honderdduizenden verloren huis en haard.

Na de eerste verdoovende klap van het natuurgeweld kwam de hulpverlening op gang. Op korte termijn moesten slachtoffers geborgen, gewonden verzorgd, daklozen gehuisvest en toeristen gerepareerd. Ook werden maatregelen getroffen om epidemieën te voorkomen. De wereld keek van een afstand ontsteld toe. Tweede kerstdag 2004 zal niet snel vergeten worden.

Het deputaatschap heeft direct na de ramp contact gezocht met protestantse kerken in de getroffen landen. Inmiddels is € 50.000,- ter beschikking gesteld voor drinkwater, medicijnen en noodhuisvesting. De hulp richt zich in eerste instantie vooral op Sri Lanka en India. Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om hulp te bieden in Indonesië. Graag willen wij ook u oproepen de

Kerknieuws

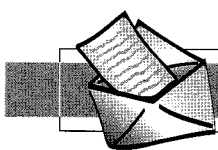
BEROEPINGSWERK

Bedankt:

voor Hendrik-Ido-Ambacht en Krimpen a/d IJssel: ds. G.J.N. Moens te Goes;
Voor Hoofddorp:
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
voor Kruiningen:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

voor Moerkapelle:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;
voor Poortugaal:
ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;
voor Vlaardingen:
ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;
voor Wolphaartsdijk:
ds. M. Karens te Werkendam;

Berichten

VOORLICHTING CGO-GL (VOORHEEN CGO-E)

Voor geïnteresseerden in een opleiding tot docent godsdienst is er op D.V. woensdag **12 januari a.s.** een voorlichtingsavond in het gebouw van de hogeschool De Driestar te Gouda. Van 18.30 tot 19.30 uur geven vertegenwoordigers van de reformatorische scholen voor voortgezet onderwijs informatie over het beroep van docent. Om 19.30 uur begint een voorlichting over het beroepsgerichte deel van de opleiding, zoals dat verzorgd wordt door De Driestar. Vanaf 20.30 uur geeft de cursusleiding van de CGO specifieke informatie over de opleiding tot godsdienst docent.

Inlichtingen bij de rector, tel. 010-4510560.

De CGO leidt ook op voor een baan in de zending, evangelisatie, jeugdwerk en pastoraat.

Informatie over deze variant zal op een nog nader te bepalen tijdstip worden gegeven.

NOODHULP ZUID-AZIË

Een soms metershoge vloedgolf heeft met allesvernietigende kracht de kusten van Zuid-Azië getroffen. Een muur van water maakte een einde aan het leven van tienduizenden mensen. Ziekenhuizen en noodhospitaal liggen vol gewonden. En nog steeds zijn

getroffenen in gebed en gave te gedenken. Giro 307447, t.n.v. Dep. Hulpverlening Bijzondere Noden, Woerden, m.v.v. Hulp Zuid-Azië.

WEEKJE UIT IN EIGEN SFEER

De Commissie Vakantieweken van de Bond van Vrouwenverenigingen heeft ook dit jaar weer drie weken voor ouderen en alleenstaanden (vanaf 40 jaar) georganiseerd. Elk jaar mogen wij weer bekende, maar ook nieuwe gasten verwelkomen op onze weken. Wanneer het u aanspreekt om tijdens de vakantieweken mensen te ontmoeten die gelijkgezind zijn, vraag dan eens om inlichtingen. De weken kenmerken zich door een goede onderlinge sfeer. Twee avonden komt er een spreker, één van hen is altijd een predikant. Dinsdag en donderdagmorgen wordt er een busreis georganiseerd. De avonden worden met een meditatie afgesloten en iedere morgen wordt een bijbelgedeelte met elkaar besproken. Dat is vaak een heel aangenaam uur en scheidt een onderlinge band. Zondag kerken we in de dichtstbijzijnde Gereformeerde Gemeente. In deze week zijn twee echt)paren uw 'staf'. Zij organiseren de uitstapjes e.d. en proberen u een aangename vakantie te bezorgen in het oord, waar u op basis van volpension logeert.

U kunt kiezen uit de volgende weken:

Garderen, hotel 'Tulip Inn', D.V. 2-9 juli. De prijs is € 415,- per persoon.

Ede, hotel 'De Bosrand', D.V. 9-16 juli. De prijs is € 350,- per persoon.

Doorn, hotel 'Kaap Doorn', D.V. 6-13 aug. De prijs is € 415,- per persoon.

Toeslag voor een éénpersoonskamer € 35,-.

U kunt zich opgeven voor:

Garderen 12 januari vanaf 9.00 uur.

Ede 12 januari vanaf 11.00 uur.

Doorn 12 januari vanaf 15.00 uur.

Voor **opgave/inlichtingen** kunt u bellen naar mev. E. Berkouwer-Bel. Haar adres is: Prinsenhof 38, 4041 BN Kesteren, tel. 0488-483031.

KONINKLIJKE ONDERSCHEIDING

Op dinsdag 21 december jl. ontving ouderling G.E. Houtekamer een koninklijke onderscheiding. Burgemeester Asselbergs van de gemeente Schouwen-Duiveland spelde hem de onderscheiding als lid in de orde van Oranje-Nassau op. Hij mocht deze onderscheiding ontvangen vanwege het 25-jarig raadslidmaatschap. De burgemeester somde een groot aantal functies op die dhr. Houtekamer in de loop der jaren mocht vervullen en noemde ook zijn werkzaamheden in het kerkelijk leven. Hij maakt namelijk meer dan 21 jaar deel uit van onze kerkenraad

en is de langst zittende daarin.

Naast familie werd hierbij o.m. ook door vertegenwoordigers van de SGP en van kerkelijke zijde belangstelling getoond.

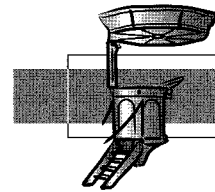
In zijn dankwoord wees dhr. Houtekamer heen naar de Heere, Die krachten heeft verleend en las daartoe Psalm 15.

Namens de kerkenraad van de Geref. Gemeente van Oosterland van harte gefeliciteerd.

G.C. Slingerland, ouderling.

RECTIFICATIE

In het in De Saambinder van 30 december 2004 geplaatste bericht "Heruitgave boek Benthuisen" is een verkeerd telefoonnummer vermeld van P. van Veen, Rode Kruisstraat 9, 2731 EV Benthuisen, bij wie dit boek verkrijgbaar is. Het juiste telefoonnummer is: 079-331 34 96.

Predikbeurten

ZONDAG 9 JANUARI 2005

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. C. Harinck; Alblasserdam 9.30 uur en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 15.30 uur ds. W. Harinck; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 19.00 uur ds. Meeuse; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. Mouw; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 17.00 uur ds. Tuinier; Doetinchem 9.30 uur ds. J. Karels; Dordrecht (in de Pauluskerk, Nassauweg) 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.00 uur ds. De Wit; Enschede 16.00 uur ds. J. Karels; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Gorinchem 14.30 uur ds. Melis; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. Driessen; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 10.00 en 16.00 uur stud. Van Belzen; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.00 uur ds. Golverdingen; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoogvliet 16.30 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kapelle-Biezeling

9.30 uur en 18.00 uur (afscheidsdienst) ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 9.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. Verschuure, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 15.00 uur ds. W.J. Karels; Lelystad 19.00 uur ds. Schot; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meeuwen 15.00 uur ds. P. Mulder; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. Gunst; Middelburg-Centrum 9.30 uur en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 19.00 uur ds. Clements (doventolk); Naaldwijk 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Schipper; Nieuwer ter Aa 10.00 uur ds. Bac en 19.00 uur ds. Neele; Nieuwerkerk Zld 9.00 en 15.30 uur leesdienst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 15.00 uur ds. Van Gelder; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. De Wit; Poortugaal 9.30 uur ds. Terlouw; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.30 uur stud. Van Manen; Rijssen-Noord 9.30 uur en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.00 uur ds. Silfhout; Scherpenisse 9.30 uur en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippo; Sint Philipsland 14.30 uur ds.

Brugge; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 15.00 uur ds. L. Blok; Spijkenisse 10.00 uur ds. Baaijens; Stolwijk 10.00 uur ds. Paul; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 uur en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 9.30 uur ds. Veenendaal; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 19.00 uur ds. Van der Net (H.D.); Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.00 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 19.00 uur ds. Silfhout; Waarde 9.30 uur ds. Hofman en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Tanis; Yerseke 9.30 uur en 18.00 uur (H.D.) ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 (bev.ambtsdr.) en 18.30 uur ds. Van Eekveld; Zwijndrecht 18.00 uur stud. Van Manen; Zwolle 19.00 uur ds. Kleppe.

DINSDAG 11 JANUARI 2005

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher (Bijbellezing); Nijkerk 19.30 uur ds. Hakvoort (Bijbellezing); Stolwijk 19.00 uur ds. Van der Net (huw.bev.); Uddel 19.30 uur ds. Mouw (Bijbellezing).

WOENSDAG 12 JANUARI 2005

Dirksland 19.30 uur ds. De Heer; Doetinchem 19.30 uur ds. Kleppe; Dordrecht (in de Pauluskerk, Nassauweg) 19.45 uur ds. P. Mulder (Bijbellezing);

Drachten 19.30 uur ds. Hoogerland (Bijbellezing); Gorinchem 19.30 uur ds. Silfhout; Haarlem 19.30 uur ds. Van der Net; Leerdam 19.30 uur ds. F. Mulder; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. De Jongste (H.D.); Poortugaal 19.30 uur ds. Gunst; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Mondria; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Verweij; Utrecht 20.00 uur ds. Schot; Veen 19.30 uur ds. Melis (Bijbellezing); Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens (Bijbellezing).

DONDERDAG 13 JANUARI 2005

Beekbergen 19.30 uur ds. Van Dieren; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout (Bijbellezing); Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Schreuder; Dinteloord 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Eindhoven 19.30 uur ds. Van der Net; Enkhuizen 19.30 uur ds. Van Krimpen; Genemuiden 19.30 uur ds. Hakvoort (Bijbellezing); Krimpen a/d IJssel 19.30 uur stud. Van Belzen; Poortvliet 19.30 uur ds. Van Aalst (H.D.); Ridderkerk 19.30 uur ds. Schipper; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Van Eekveld; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier (Bijbellezing).

VRIJDAG 14 JANUARI 2005

Krabbendijke 14.30 uur ds. Verschuure (huw.bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't

Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Vacant; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zondag 9 januari: 9.30 uur evang. S. de Visser en 15.30 uur ds. G. Hoogerland.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Hartelijk dank voor alle goede wensen. Wederkerig wensen we predikanten, studenten, predikantsweduwen, familie, vrienden en bekenden des Heeren zegen toe.

M. Golverdingen v.d.m.
T.H.M. Golverdingen- van der Heiden Boskoop

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Van ganser harte wensen we u de zegen des Heeren toe voor het jaar onzes Heeren 2005. Opdat Hij door Zijn genade in Christus zal betonen: "Want Ik, de HEERE, word niet veranderd; daarom zijt gij o kinderen van Jacob niet verteerd". Mal. 3 vers 6 We willen graag hierbij ook vriendelijk dank zeggen voor de goede wensen, die we in de afgelopen weken mochten ontvangen. Dat hebben we zeer gewaardeerd.

ds. en mevrouw van Aalst - Baaijens
Klaaswaal

Eén telefoontje...

...en u bereikt het brede thuiszorgpakket van Agathos Thuiszorg: ■ Huishoudelijke verzorging
■ Lichamelijke verzorging ■ Verpleging
■ Psychosociale zorg ■ BKG Kraamzorg
Heeft u een zorgvraag? Bel 010 264 07 77.

Agathos
THUISZORG

Wormerhoek 14g - Postbus 151 - 2900 AD Capelle aan den IJssel
Tel: 010 264 07 77 - Fax: 010 264 07 79
E-mail: info@agathos-thuiszorg.nl
Website: www.agathos-thuiszorg.nl

Thuiszorg met een eigen kleur

Open Dag
voor (aankomend)
docenten

Maak op DV zaterdag 15 januari a.s. tussen 10.00 - 13.00 uur kennis met de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap in Apeldoorn. Meld je aan bij Marja Lankman. Stuur een mail naar mr@jfsng.nl of bel naar (055) 526 23 08.

Anklaarseweg 71 | 7316 MB Apeldoorn

scholengemeenschap
Jacobus Fruytier

Harkes

Begrafenissen

Berkenbroek 7
2811 NZ Reeuwijk
tel. 0182 - 30 04 23

WES

... verzorgde
... alleen begrafe...

... een uniek gedenteke...
... Voorbeelden...

Uitgaande van de herformeerde gemeentelijke Nederland biedt de SHG gekwalificeerde begraafzorg, die u de gewenste verhoorzorging biedt op uw manier van leven. Het is mogelijk om uw begrafenis te laten plaatsvinden op een andere locatie, zoals in een kerk of op een andere begraafplaats. Het is ook mogelijk om uw begrafenis te laten plaatsvinden op een andere locatie, zoals in een kerk of op een andere begraafplaats.

SHG

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen).
U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken.
Bel 0187 - 48 91 73 b.g.g. 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor gepaste hulp in uw situatie kunt u de SHG via het telefonisch spreekuur bereiken onder telefoonnummer **0166 - 65 26 05**.
Op werkdagen van 8.30 - 10.30 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur.
De gratis brochure zenden wij u graag toe.

De Valk-Wekerom goed verzorgde vakantie woning rustig en landelijk gelegen, dicht bij bos (alles begane grond) 0318-461624

Begrafenisverzorging Kina
Begrafenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Begrafenisonderneming Brouwer

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

* mogelijkheid voor thuis opbaren

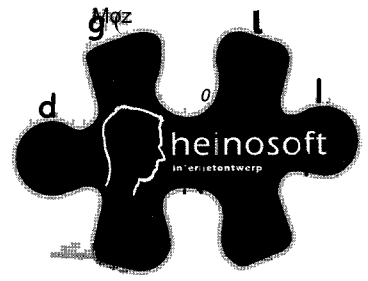
R.C. Brouwer Bontingdijk 10, Leersum
tel. 0343-461300 b.g.g. 06-51504726

Zoetermeer, Argonstraat 66
Industrieterrain Lansinghage
Telefoon (079) 3615010
Email: info@grafgedenkteken.nl

Brand en inbraak
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Ventilatie
Elektra
Loodgieter

AKTIE bv

Onderhoud van uw Kerkgebouw
Voor alle installaties
Bel Aktie 010-4517471

Website op zondag sluiten?
Kijk op <http://www.heinosoft.nl/zondag/>
Of bel 0163-463, email: info@heinosoft.nl

Revoke

Voor info bel:
0341-425712
of
0416-692787

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.
Mozartaan 13
3131 ES-Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

WESOTRONIC

Wesotronic introduceert DE OPLOSSING voor kerktelefonie:

Het DKtel systeem

(Draadloze Kerktelefoon via de ether)

De belangrijkste voordelen zijn:

- ✓ geen telefoonkosten / internetaansluiting
- ✓ aanmerkelijk goedkoper dan andere systemen
- ✓ uitstekende geluidskwaliteit
- ✓ eenvoudig en flexibel in gebruik

Het Agentschap Telecom heeft officieel toestemming verleend om het DKtel systeem per 1 januari 2005 in gebruik te nemen!

Verwoestende vloedgolf

Een metershoge vloedgolf heeft met allesvernietigende kracht de kusten van Zuid-Azië getroffen. Een muur van water maakte een einde aan het leven van duizenden mensen. Honderd-duizenden hebben hun huis en bezittingen verloren.

Bijzondere Noden heeft € 50.000 ter beschikking gesteld voor noodhulp.

Komt u ook te hulp?

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN
VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Giro 307447

t.n.v. Dep. Hulpverl.
in Bijz. Noden te Woerden
m.v.v. Hulp Zuid-Azië

Postbus 615 • 3440 AP Woerden • T (0348) 48 99 10 • F (0348) 48 37 21 • E hbn_relief@cbgg.nl • Giro: 307447

Reist u naar **Zuidelijk Afrika** voor zaken, vakantie of privé? **Umfula Tours** helpt u graag met uw programma, reis, verblijfsbeplanning en uitvoering.

tel 0027 11 706 4809

fax 0027 11 463 6810

e-mail wybe@umfulatours.com

Nieuw project

Stichting China

Stichting China is gestart met vertaling van de Commentaren van Calvijn

Een noodzakelijk project!

De Chinese huisgemeenten nu ook in de voetsporen van Calvijn, laat de Muur geen belemmering zijn!

Steun de vervolgde kerk in China en maak een gift over op

giro 320666

Info/secretariaat:
Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
tel. 0318-510320 • e-mail info@stichtingchina.nl
Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl

Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ Barneveld
- ◆ Veenendaal
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Amersfoort
- ◆ Kensvonde
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Stationsweg 411

3925 CD Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

Voorspoedig 2005

Oosterend - Texel: Veel rust, ruimte en privacy

5 nieuwe luxe 6-persoons chalets

4 personen, vrijstaand, met CV

Met ingang van dit nieuwe jaar laten we u kennis maken met ons nieuwe logo. Vanaf de nieuwjaarskunt op val-entrie komen in onze (vijf) nieuwe 6-persoons luxe chalets.

Het hele jaar door verhuren wij onze (luxe) bungalow op of buiten het park.

Wij hopen u ook in 2005 gastvrij te ontvangen

Nieuwe brochure: bel 0222 31 83 91

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwd en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Van Reenenweg 171, Tel. (030) 69 24 258

LEERKRACHTEN NODIG

Calvin Christian School in Alberta, Canada

Verleden jaar werden wij verblijd met twee leerkrachten uit Nederland! Wij vragen er een paar bij voor het komende schooljaar 2004-2005. Zowel in de lagere als in de hogere groepen.

Neem voor verdere informatie contact op met:

Dhr. J. P. de Wilde (Nederland): tel. 0182-613257

Directeur: William Grisnich: tel. 001-403 320 1650

(let op: 8 uur tijdsverschil!)

E-mail: wgrisnich@ccschool.ca